

Mok

Hoefslag brengt in samenwerking met Helicon opleiding NHB Deurne maandelijks een artikel over het paard en zijn gezondheid. In deze serie worden de bekendste problemen en kwalen van het paard behandeld aan de hand van de vragen: wat kun je zelf, wanneer bel je de dierenarts en hoe moet je handelen? Handig om te bewaren en binnen handbereik te houden. Deze keer mok.

Tekst: Chris Oomen | Foto: Arnd Bronkhorst

Mok is een verzamelnaam voor alle huidaandoeningen in de kootholte. Meestal werken vocht en vuil huidontsteking in de hand. Je komt het vaak tegen bij paarden met veel behang, die steeds in een natte wei gehouden worden. Het opnemen van de achterbenen van zo'n paard kan een gevaarlijke aangelegenheid zijn. De kwaal veroorzaakt jeuk in de kootholte. Het paard zal vaak zijn hoeven terugtrekken en met geweld tegen de grond slaan om de jeuk een beetje kwijt te raken. Daar moet je niet met je voet tussen komen.

Symptomen

Mok is een vorm van eczeem. De huid wordt rood, ontsteekt en er ontstaan horizontale kloofjes waaruit een kleverig vocht tevoorschijn komt. Ook schilfers en korstjes zijn een bekend fenomeen. Het begint meestal als een klein plekje. Als er niets aan gedaan wordt, kunnen de hele kootholte, het kootgewricht en de pijp worden aangetast. Als mok wordt verwaarloosd, kan de huid in de kootholte verdikken, het been permanent dik blijven en kunnen de kootharen rechtop gaan staan. Dit wordt wel borstel- of egelvoet genoemd.

Oorzaak

Mok kan verschillende oorzaken hebben, maar bijna altijd heeft het ontstaan van de kwaal te maken met **vocht en vuil**. In oude boeken wordt mok dan ook wel modderkoorts genoemd, omdat paarden die steeds

zelfs kreupelheid of bloedvergiftiging (Einschuss) veroorzaken. Als het paard eenmaal mok heeft, moet de kootholte radicaal worden schoongemaakt, eventueel met betadineshampoo. Bij paarden met veel behang houdt behandeling ook in: scheren. Daarna is het raadzaam een

komt. Heb je de benen na het werk afgespoten, droog de kootholtes dan goed af. Haal je paard uit de wei als die zo nat is dat het dier een groot deel van de dag tot de kogels in de modder staat. Spuit de benen dan schoon en droog ze goed af. Controleer bij paarden die gevoelig zijn voor mok ook regelmatig de stalbedekking, zeker als die uit houtkrullen of zaagsel bestaat. De krullen nemen zoveel vocht op dat ze wel eens veel natter zijn dan ze er uitzien. Een strobed is beter omdat strohalmen door hun capillaire werking de urine op kunnen slaan. Het allerbeste zou zijn om een paard in een potstal te stallen. Door steeds nieuw stro toe te voegen, droogt de onderlaag uit door warmte. Door consequent handelen kun je je paard de ellende besparen die mok met zich meebrengt. |

Mok kan zo hardnekkig zijn dat het **KREUPELHEID** veroorzaakt

tot de kogels in de modder staan er gemakkelijk last van krijgen. Vocht en vuil werken ontstekingen in de hand. Mok kan ook ontstaan als de benen te fanatiek geschoren worden, waardoor het haar rond het spoortje totaal verdwenen is en in de kootholte kleine wondjes zijn ontstaan. Bij het afsprengen van de benen loopt het water nu niet meer achter de koot weg naar de grond, maar het blijft in de kootholte staan. De wondjes vormen het begin van de kloofjes. We spreken hier van natte mok.

Andere externe invloeden die mok kunnen veroorzaken zijn **diarree, teveel en te grondig wassen, insectenbeten**. Doordat het huidgebied vaak in beweging is, geneest de kwaal vrij langzaam. Bovendien kunnen **bacteriële infecties** de zaak verergeren. Ook **schimmelinfecties en schurftmijt** kunnen mok veroorzaken. Bijvoorbeeld de Choriopotesmijt nestelt zich graag in de warme en vochtige omgeving van de kootholte en komt zodoende veel voor bij paarden met veel behang. Er is ook een droge vorm van mok. Hiervan is sprake in het beginstadium of als de kwaal weer op zijn retour is.

Behandeling

Mok moet serieus worden aangepakt, want het kan heel hardnekkig zijn en

goede mokzalf (of bijvoorbeeld calendulazalf of niet vette zinkzalf) aan te brengen en het paard droog op te stallen. Een droge wei is natuurlijk ook geen probleem. Er is niet één middel aan te wijzen als beste mokbestrijder; dat verschilt per paard.

Over de vervolgbehandelingen zijn de geleerden het niet geheel eens. Veel mensen zeggen dat voor het aanbrengen van een nieuw laagje mokzalf de koot opnieuw moet worden schoongemaakt.

Evert Offereins schrijft in zijn boek 'Beengebreeken' dat er absoluut niet meer met water of borstels mag worden gewerkt en dat er alleen met een huishoudhandschoen nieuwe mokzalf opgesmeerd mag worden. Hij adviseert eventuele korstjes met een zachte doek voorzichtig weg te vegen. Om een gerichte behandeling te starten is het in ieder geval van belang dat de oorzaak van de mok wordt vastgesteld. Hiervoor kun je je dierenarts raadplegen. Hij kan een monster uit de kootholte nemen om mijten of schimmels op te sporen.

Voorkomen

Zoals bij bijna alle kwalen is voorkomen beter dan genezen. Zorg dat je paard, als je de benen opgeschoren hebt, absoluut niet in een natte wei

Mok

Symptomen

- jeuk
- kloofjes
- kleverig vocht
- korstjes

Bij verwaarlozing

- permanent dik been of zelfs kreupelheid
- verdikking van de huid
- borstel- of egelvoet

Oorzaak

Vocht en vuil op de huid door

- natte wei/stalbedekking
- vocht in de kootholte door het scheren van de sokken

Overige mogelijke oorzaken

- insectenbeten
- schimmelinfecties
- schurftmijt

Behandeling

- koot reinigen, eventueel met betadine-shampoo
- vocht/vuil vermijden
- behang afscheren
- droog houden
- mokzalf
- droog opstallen